

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

KEVSER SURESİ

Rahman, Rahim Allah'ın Adıyla
Şüphesiz biz, sana Kevser'i verdik.
Şu hâlde Rabbin için namaz kıl ve tekbir
alırken, namazda ellerini boğazına kadar kaldır.
Doğrusu asıl soyu kesik olan, sana kin duyandır.

ELİFB A

(1)

Hazırlayan:

Komisyon

KEV SER

Kevser Yayınları: 248

Komisyon: Kevser ve Allame Tabatabai Kur'an Nesli Derneği

Katkıda Bulunanlar: Cafer Derbendi - Veli Koca - Abbas Akyüz

S. Muhammed Hüseyin Belaği

Dizgi ve Mizanpaj: Hasan Başbuğ

Kapak: Faruk Atlan

Baskı: Yılmaz Matbaacılık (Sertifika No: 27185)

Litros Yolu 2. Mat. Sitesi 3 NB 2 Zeytinburnu

Topkapı / İstanbul / Tel: 0212 493 00 85

Tarih: Haziran 2016

ISBN: 978-605-4792-50-4

Kevser Yayınları

Balabanağa Mah. Büyük Reşitpaşa Cad.

Yumni İş Mrkz. No. 16 B/25 Fatih – İSTANBUL

Tel: (0212) 534 35 28 / 555 16 66

Fax: (0212) 631 36 01 / 555 22 12

www.kevseryayincilik.com

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

TAKDİM

Hamd, âlemlerin rabbi Allah'a mahsustur. Salat ve selam O'nun âlemlere rahmet olarak gönderdiği elçisi Muhammed Mustafa'ya ve tertemiz Ehlibeyt'ine olsun.

Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Erkek olsun, kadın olsun, hür olsun, köle olsun, her müminin boy-nunda Kur'ân öğrenmek ilâhi bir haktır."⁽¹⁾

Yine şöyle buyurmuştur:

"Ey Müslümanlar ben sizin aranızda iki ağır ve değerli emanet bırakıyorum ki eğer onlara sarılırsanız hiçbir zaman sapıklığa düşmezsiniz. Onlardan biri diğerinden daha büyük olan Allah'ın kitabı Kur'ân'dır ki, gökten yere uzanan bir ip misali gibidir. Diğerisi ise benim itretim olan Ehlibeyt'imdir. Bu ikisi Kevser havuzu başında bana varıncaya kadar hiçbir zaman birbirlerinden ayrılmazlar. Bakın benden sonra bu emanetlere nasıl davranacaksınız?!"⁽²⁾

Hadislerde Kur'an-ı Kerim'in eğitim ve öğretimine teşvik edilmiş ve bunun için bir çok sevap ve mükâfat söz konusu edilmiştir. Bu yüzden Müslümanlar Kur'an'ı öğrenmeyi ve başkalarına öğretmeyi önemsemişlerdir. Bu doğrultuda her dönemde daha kolay eğitim için yöntemler geliştirilmiştir. Biz de konusunda uzman olan insanlar (özellikle Ali Habîbî) tarafından hazırlanan eserlerden yararlanarak öğrencilerin seviyesini ve kolay eğitimi de esas alarak "Elifba" kitabını iki merhaleli olarak hazırladık. Birinci kitap ilkokul ve orta okul öğrencileri, ikinci kitap ise lise öğrencileri için. Ancak her ikisinde de şu hususlara dikkat edilmiştir:

- Ayetlerin ve kelimelerin yazılışında Medine Mushafı'nda (Osman Taha hattında) kullanılan işaretler esas alınmıştır.
- Öğrencilerin Kur'anla ünsiyetlerini geliştirme amacıyla daha fazla Kur'an'dan örnekler sunulmaya özen gösterilmiştir.
- Derslerde ek alıştırmalara yer verilmiştir. Böylece öğrenci kendini deneyebilir ve geliştirebilir.

1- Müstedrekü'l-Vesail, c. 1, s. 287.

2- Sahih-i Tirmizi, c. 5, s. 329.

Eğitimcilere Birkaç Hatırlatma

1- Arapça öğreniminde yazmak da okumak kadar, hayati bir önem taşır. Bu yüzden birinci dersten son derse kadar, her dersin sonunda, dersin içeriğine uygun yazılı alıştırmalar ve aynı şekilde doğru zaman göz önünde bulundurularak ev ödevleri verilmelidir.

2- Meşhur bir Çin atasözünün dediği gibi “Bir kişiye iyilik yapmak istiyorsan ona balık verme, balık tutmayı öğret.” (Aç bir kimseyi doyurmak için ona her gün bir balık vereceğine, balık tutmayı öğret ki bir ömür onu doyurmuş olasın.) Kur’an öğrencisine, sistematik ve kuralla dayalı bir eğitim verilmelidir ki bu kurallara uyarak Kur’an’ı rahatlıkla okuyabilsin.

3- Ders listesi tablosundan da anlaşıldığı üzere, bu dersler alıştırmalar, ara sınavlar ve ilave derslerle beraber, 90 dakikadan oluşan 21 derste öğretilir. Ayrıca öğrencilerden sözlü ve yazılı sınav alınmalıdır.

4- Kur’an üstatlarının dikkat etmesi gereken bir diğer nokta da şudur ki, bu dersler mutlaka sürekli ve ara verilmeden olmalıdır. Ayrıca bu 18 ders akıcı okuma için yeterli değildir. İkinci merhale için hazırlanan Elifba kitabı da öğrenilmelidir. Bu hususta hem öğrencilerin katılımını hem de anne ve babaların teşvikini sağlamak gerekir.

5- Dokuzuncu dersten itibaren Kur’an’ın son cüzünden başlayarak özellikle cd üzerinden çalışmaya teşvikle günlük ev ödevleri verilmeli, ödevlerin yapılıp yapılmaması kontrol edilmelidir.

* * *

Uzun araştırmalar sonucu en iyi metodu sunmaya çalıştıysak da kuşkusuz çalışmamız kusursuz değildir. Değerli üstaplardan ve eğitimcilerden daha sonraki baskılarda faydalanmak üzere eksiklikleri bildirmeleri önemle rica olunur. Eserin hazırlanmasında emeği geçen Cafer Bendiderya, S. Muhammed Hüseyin Belağı, Veli Koca, Abbas Akyüz, kardeşlerimize teşekkürü borç biliyoruz.

Allah’ım, bizi sevdiğin ve hoşnut olduğun şeye muvaffak eyle.

1. Ders

HARFLER VE İSİMLERİ

ج	ث	ت	ب	ا - ء
Cîm	Se	Te	Be	Elif-Hemze
ر	ذ	د	خ	ح
Râ	Zel	Del	Hâ	He
ض	ص	ش	س	ز
Žâd	Šâd	Şîn	Sîn	Ze
ف	غ	ع	ظ	ط
Fe	Ğayn	'Eyn	Zâ	Tâ
ن	م	ل	ك	ق
Nûn	Mîm	Lem	Kef	Qâf
		ی	ه	و
		Ye	He	Vev

Not: Be, Te, Se, He, Del, Zel, Ze, Fe, Kef, Lem, Vev, He, Ye harflerindeki "e" harfi biraz uzatılarak okunur.

Kur'an alfabesi 28 sessiz harften meydana gelir. 8'i kalın, 20'si ince olan bu harfler belli işaretlerin yardımıyla okunurlar.

Not: Kalın harfler kırmızı renkle belirtilmiştir.

KUR'AN HARFLERİ

ج	ث	ت	ب	ا - ء
ر	ذ	د	خ	ح
ض	ص	ش	س	ز
فا	غ	ع	ظ	ط
ن	م	ل	ك	ق
		ی	ه	و

Kalın Harfler

ق	غ	ظ	ط	ض	ص	ر	خ
---	---	---	---	---	---	---	---

KARMA TABLO

Harflerin sıraları karıştırılmıştır. Kendinizi deneyin.

ف	ع	ز	ش	ط
ث	ح	ق	س	غ
ت	ذ	خ	ص	ا
ه	ن	ض	ب	و
ل	د	ى	ر	م
		ظ	ج	ك

Ev Ödevi

- 1- Her harften birer satır defterinize yazınız.
- 2- Sayfa 8'deki harfleri 12 saniyeden az bir sürede okumaya çalışınız.
- 3- Karma tablodaki harfleri 15 saniyeden az bir sürede okumaya çalışınız.

2. Ders

Harflerin Farklı Yazılış Şekilleri

Sonda	Ortada	Başta	Harfler
ا	ا	ا	ا
ئ	ئو	أ	ء
ب	ب	ب	ب
ت / ة / ة	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج
ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ
د	د	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز
س	س	س	س
ش	ش	ش	ش
ص	ص	ص	ص
ض	ض	ض	ض

Harflerin Farklı Yazılış Şekilleri

Sonda	Ortada	Başta	Harfler
ط	ط	ط	ط
ظ	ظ	ظ	ظ
ع	ع	ع	ع
غ	غ	غ	غ
ف	ف	ف	ف
ق	ق	ق	ق
ك	ك	ك	ك
ل	ل	ل	ل
م	م	م	م
ن	ن	ن	ن
و	و	و	و
ه / ه	ه / ه	ه	ه
ی	ی	ی	ی

Ev Ödevi

- 1- Harflerin büyük ve baştaki yazılışını birer satır yazınız.
- 2- Arapça harfleri 12 saniyeden az bir sürede okuyunuz.
- 3- Karma tabloyu 15 saniyeden az bir sürede okuyunuz.

3. Ders

HAREKE VE SES İŞARETLERİ

Arapça'da 28 harfin hepsi sessizdir ve ses işaretlerinin yardımıyla okunurlar. Ses işaretlerine hareke denir. Hareke 3'ü kısa, 3'ü de uzun olmak üzere 6 tanedir.

Kısa Ses İşaretleri:				
Fethe (Üstün)		e, a		Harfin üstüne konur
Kesre (Esre)		i		Harfin altına konur
Zamme (Ötre)		u		Harfin üstüne konur

Uzun Ses İşaretleri: (Med Harfleri)				
Elif (Medd-i Elif)			e, a	Uzatılarak
Ye (Medd-i Ye)			i	Uzatılarak
Vev (Medd-i Vev)			u	Uzatılarak

Harflerin Hareke ve İşaretlerle Okunuşları:

Hareke ve işaretler harflerin seslendirilerek okunuşlarını sağlar; bu harekelerin üçü kısa ses işaretidir. İlk önce sırasıyla kısa ses işaretlerini işleyeceğiz.

Fethe (Üstün): — اَ

Bu işaret, kalın harfin üstüne gelirse harfi « a », ince harfin üzerine gelirse « e » sesiyle okutur.

Not: Kalın harfler renkli yazılarak belirtilmiştir.

اَ	بَ	تَ	ثَ	جَ	حَ	خَ
دَ	ذَ	رَ	زَ	سَ	شَ	صَ
ضَ	طَ	ظَ	عَ	غَ	فَ	قَ
كَ	لَ	مَ	نَ	وَ	هَ	يَ

Alıştırma 1: Aşağıdaki harfleri tek tek okuyunuz.

وَ	جَ	تَ	خَ	يَ	هَ	مَ	سَ
عَ	يَ	طَ	كَ	نَ	ضَ	أَ	رَ
لَ	عَ	قَ	ثَ	فَ	غَ	مَ	خَ
ذَ	طَ	زَ	قَ	دَ	ظَ	شَ	غَ
بَ	فَ	ظَ	حَ	كَ	صَ	زَ	سَ

Alıştırma 2: Aşağıdaki **fethe** harekesi taşıyan Kur'an kelimelerini okuyunuz:

Bitişik	Küçük Harflerle	Büyük Harflerle
حَسَدَ	ح + س + د	ح س د
نَزَلَ	ن + ز + ل	ن ز ل
وَسَقَى	و + س + ق	و س ق
خَلَقَ	خ + ل + ق	خ ل ق
سَأَلَ	س + أ + ل	س أ ل
وَعَدَ	و + ع + د	و ع د
خَرَجَ	خ + ر + ج	خ ر ج
عَبَسَ	ع + ب + س	ع ب س
صَدَقَ	ص + د + ق	ص د ق
شَجَرَ	ش + ج + ر	ش ج ر
حَشَرَ	ح + ش + ر	ح ش ر
خَسَفَ	خ + س + ف	خ س ف

Alıştırma 3: Bu kelimeleri okuyunuz. Kalın harfler renkle belirtilmiştir:

اَمْرٌ	كَسَبَ	وَزَرَ	كَتَبَ
ذَهَبَ	عَبَدَ	كَفَرَ	كَتَمَ
وَقَذَفَ	فَقَدَرَ	شَجَرَةَ	فَصَدَقَ
دَرَجٌ	عَقَبَةَ	فَمَكَثَ	مَنَعَكَ
بَصَرَ	أَكَلَ	كَسَرَ	فَافَلَ
قَدَرَ	تَرَكَ	سَقَرَ	عَزَمَ
قَتَلَ	وَلَدَ	فَوَقَعَ	عَدَلَكَ
وَضَعَ	ضَرَبَ	خَلَقَكَ	كَذَبَ
وَسَقَى	فَرَضَ	فَخَرَجَ	أَخَذَ

Ev Ödevi

- 1- Yukarıdaki tablodaki ilk iki satırdaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak bir satır yazınız.
- 2- Harflerin baştaki ve ortadaki yazılışını birer satır yazınız.
- 3- Sayfa 6'dan 15'e kadar okuyunuz.

3. Ders

Kesre (Esre): — ا

Bu işaret harfin altına konur, şu dört kalın harfi: Sad, Zad, Tâ, Zâ (ص - ض - ط - ظ) « ا » ile başlayıp « ا » ile biten bir sesle ve diğer harfleri ise « ا » sesiyle okutur.

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ
د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق
ك	ل	م	ن	و	هـ	ي

Alıştırma 1: Aşağıdaki harfleri tek tek okuyunuz.

و	ج	ت	خ	ي	هـ	م	س
ع	ي	ط	ك	ن	ض	ا	ر
ل	ع	ق	ث	ف	غ	م	خ
ذ	ط	ز	ق	د	ظ	ش	غ
ب	ف	ظ	ح	ك	ص	ز	س

Alıştırma 2: Aşağıdaki **kesre** sesini taşıyan Kur'an kelimelerini okuyunuz:

Bitişik	Küçük Harflerle	Büyük Harflerle
اِبِلِ ←	ا + ب + ل ←	اِبِلِ ←
نَسِي ←	ن + س + ي ←	نَسِي ←
فَلِمَ ←	ف + ل + م ←	فَلِمَ ←
عَمِي ←	ع + م + ي ←	عَمِي ←
مَلِكِ ←	م + ل + ك ←	مَلِكِ ←
سَفِهَ ←	س + ف + ه ←	سَفِهَ ←
رَضِي ←	ر + ض + ي ←	رَضِي ←
مَثَلِ ←	م + ث + ل ←	مَثَلِ ←
رَحِمَ ←	ر + ح + م ←	رَحِمَ ←
أَمِنَ ←	أ + م + ن ←	أَمِنَ ←
نَفَدَ ←	ن + ف + د ←	نَفَدَ ←
حَسِبَ ←	ح + س + ب ←	حَسِبَ ←

Alıştırma 3: Bu kelimeleri okuyunuz:

رَدَفَ	فَرِحَ	لَكَ	بِمَ
وَسِعَ	غَضِبَ	لَبِثَ	بَخِلَ
عَوَجَ	شَرَفَ	عَلِمَ	حَبِطَ
أَقَمَ	وَرِقَ	رَضِيَ	كَسِبَ
شَهِدَ	رَفَعَ	خَسِرَ	رَبِحَ
كَلَّمَ	عَمِلَ	حَمَدَ	حَسِبَ
وَرِثَ	خَشِيَ	سَمِعَ	أَبَتَ
تَبِعَ	رَحِمَ	أَرَمَ	أَذِنَ
رَغِبَ	شَرِبَ	حَفِظَ	مَلَكَ

Ev Ödevi

- 1- Yukarıdaki tablodaki ilk iki satırdaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak bir satır yazınız.
- 2- Harflerin ortadaki ve sondaki yazılışını birer satır yazınız.
- 3- Sayfa 6'dan 18'e kadar okuyunuz.

4. Ders

Zamme (Ötre): — ا

Üç kısa sestten biri de bu işarettir; bu işaret harfin üstüne gelince harfi « u » sesiyle okutur.

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ
د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق
ك	ل	م	ن	و	ه	ى

Alıştırma 1: Aşağıdaki harfleri tek tek okuyunuz.

م	ث	ز	خ	غ	ف	ح	س
ك	د	ا	ثا	ب	ج	ر	ظ
ص	ن	ت	ض	ط	خا	ع	ى
قا	فا	زا	ء	ش	دا	كا	را
ل	م	ذ	تذ	ق	و	ه	ح

Alıştırma 2: Aşağıdaki **zamme** harekesini taşıyan Kur'an kelimelerini okuyunuz:

Bitişik		Küçük Harflerle		Büyük Harflerle
نذِرٌ	←	ن+ذ+ر	←	ن ذ ر
خَلِقَ	←	خ+ل+ق	←	خ ل ق
ظَلِمَ	←	ظ+ل+م	←	ظ ل م
عَشِرَ	←	ع+ش+ر	←	ع ث ر
قَتَلَ	←	ق+ت+ل	←	ق ت ل
سَبَلَ	←	س+ب+ل	←	س ب ل
تَصَلَ	←	ت+ص+ل	←	ت ص ل
حَسَنَ	←	ح+س+ن	←	ح س ن
ثَلَثَ	←	ث+ل+ث	←	ث ل ث
نَفَخَ	←	ن+ف+خ	←	ن ف خ
تَصِفَ	←	ت+ص+ف	←	ت ص ف
صَحَفَ	←	ص+ح+ف	←	ص ح ف

Alıştırma 3: Bu kelimeleri okuyunuz:

عَقِدْ	تَذَرْ	كُتِبْ	يَهَبْ
جَمِعْ	تَجِدْ	سَبَلْ	خَلِقْ
نَصِبْ	ذَبِحْ	وَجِدْ	أَحَدْ
حُشِرْ	يَعِظْ	نَصِبْ	أَذِنْ
شَرَعَ	يَعِدْ	نَشَرَ	وَعَدَ
يَصِلْ	ذَكَرْ	كَشَفَ	قَرَبَ
كَلِمَةٌ	لَا جِدْ	أَتَذَرْ	هَمَزَةٌ
عَنْقِكَ	عَقَبَةٌ	قَضَيْتِ	لَمَزَةٌ

Ev Ödevi

- 1- Yukarıdaki tablodaki ilk iki satırdaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak bir satır yazınız.
- 2- Harflerin baştaki ve ortadaki yazılışını birer satır yazınız.
- 3- Sayfa 10'dan 21'e kadar okuyunuz.

ÖĞRENDİKLERİMİZ

Kur'ân-ı Kerim'in kolay okunabilmesi için hareke ve ses işaretlerinden yararlanılır. Bu işaretlerden üçü kısa sesi bildirir:

No	Hareke	Ses	Arapça İsmi	Türkçe İsmi
1-	َ	e, a	Fethe	Üstün
2-	ِ	i	Kesre	Esre
3-	ُ	u	Zamme	Ötre

Alıştırma 4: Harfleri kısa ses işaretleri olan fethe, kesre ve zamme ile birlikte okuyunuz. Kalın harfler kırmızı renkle belirtilmiştir:

أ ا ا	ب ب ب	ت ت ت	ث ث ث
ج ج ج	ح ح ح	خ خ خ	د د د
ذ ذ ذ	ر ر ر	ز ز ز	س س س
ش ش ش	ص ص ص	ض ض ض	ط ط ط
ظ ظ ظ	ع ع ع	غ غ غ	ف ف ف
ق ق ق	ك ك ك	ل ل ل	م م م
ن ن ن	و و و	ه ه ه	ي ي ي

Alıştırma 5: Harfleri başta, ortada ve sondaki durumlarıyla kısa ses işaretleri olan fetha, kesre ve zamme ile birlikte okuyunuz.

أَءِأُ	بَ بِ بُ	تَ تِ تُ	ثَ ثِ تُ
جَ جِ جُ	حَ حِ حُ	خَ خِ خُ	دَ دِ دُ
ذَ ذِ ذُ	رَ رِ رُ	زَ زِ زُ	سَ سِ سُ
شَ شِ شُ	صَ صِ صُ	ضَ ضِ ضُ	طَ طِ طُ
ظَ ظِ ظُ	عَ عِ عُ	غَ غِ غُ	فَ فِ فُ
قَ قِ قُ	كَ كِ كُ	لَ لِ لُ	مَ مِ مُ
نَ نِ نُ	وَ وِ وُ	هَ هِ هُ	يَ يِ يُ

5. Ders

UZUN SES İŞARETLERİ (MED HARFLERİ)

Harekesiz Elif (Medd-i Elif): اَ —

Harekesiz elif kendisi okunmaz, kendisinden önceki fetheli harfi iki hareke uzatarak ince harflerde « e » ve kalın harflerde « a » sesiyle okutur.

ءَا	بَا	تَا	ثَا	جَا	حَا	خَا
دَا	ذَا	رَا	زَا	سَا	شَا	صَا
ضَا	طَا	ظَا	عَا	غَا	فَا	قَا
كَا	لَا	مَا	نَا	وَا	هَا	يَا

Alıştırma 1: Aşağıdaki harfleri tek tek okuyunuz.

مَا	شَا	عَا	يَا	فَا	زَا	ظَا
دَا	وَا	رَا	ضَا	حَا	ثَا	صَا
هَا	طَا	سَا	بَا	غَا	خَا	قَا
ءَا	جَا	تَا	نَا	لَا	كَا	ذَا

Bazen “harekesiz elif” (medd-i elif) kelimedede yazılmaz ve onun yerine, uzatılan « e » veya « a » sesiyle okunduğu anlaşılması için harfin üzerine küçük bir elif yazılır: (اِ)

ءِ	بِ	تِ	ثِ	جِ	حِ	خِ
دِ	ذِ	رِ	زِ	سِ	شِ	صِ
ضِ	طِ	ظِ	عِ	غِ	فِ	قِ
كِ	لِ	مِ	نِ	وِ	هِ	يِ

Alıştırma 2: Aşağıdaki “harekesiz elif” (medd-i elif) taşıyan kelimeleri okuyunuz:

Bitişik	Küçük Harflerle	Büyük Harflerle
كَافِرٌ ←	كَ + فِ + رٌ ←	كَافِرٌ
عِبَادٌ ←	عِ + بَا + دٌ ←	عِبَادٌ
شِقَاقٌ ←	شِ + قَا + قٌ ←	شِقَاقٌ
ذَلِكَ ←	ذِ + لِ + كٌ ←	ذَلِكَ
فَإِذَا ←	فِ + اِ + ذَا ←	فَإِذَا

Alıştırma 3: Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz:

جَاهِدَ	مَعَنَا	مَتَاعٌ	جَاءَ	هَذَا
جِبَالٌ	خَاشِعٌ	سَاحِرٌ	أَصَابَ	كَاذِبٌ
تَبَارَكَ	ءَالَاءِ	رَاءَ	ظَالِمٌ	صِرَاطٌ
أَرَاكَ	عَاقِبَةٌ	عِظَامٌ	يُضَاعَفُ	عِقَابٌ
عَصَاكَ	ءَايَاتِنَا	ءَاخِرَةٌ	مَنَازِلٌ	كَذَلِكَ
ءَامِنٌ	طَعَامٌ	عِبَادٌ	سَاحِرَانِ	سَمَوَاتِ
تُرَاثٌ	نَاصِيَةٌ	حُنَفَاءٌ	فَرَاشِ	صَالِحَاتِ

Ev Ödevi

1- Yukarıdaki tablodaki son iki satırdaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak bir satır yazınız.

2- Sayfa 12'den 26'ya kadar okuyunuz.

6. Ders

Harekesiz Ye (Medd-i Ye): یـ

Uzun ses işaretlerinden biri harekesiz “ye”dir. Harekesiz “ye” kendisi okunmaz, kendinden önceki harfi biraz uzatarak «i» sesiyle okutur. Kur’an’da harekesiz “ye”den önce kesre (esre) işareti konur.

خِی	حِی	جِی	ثِی	تِی	بِی	ءِی
صِی	شِی	سِی	زِی	رِی	ذِی	دِی
قِی	فِی	غِی	عِی	ظِی	طِی	ضِی
یِی	هِی	وِی	نِی	مِی	لِی	کِی

Alıştırma 1: Aşağıdaki harfleri tek tek okuyunuz.

یِی	حِی	وِی	هِی	کِی	بِی	مِی	سِی
ضِی	نِی	اِی	شِی	رِی	صِی	تِی	فِی
قِی	غِی	خِی	مِی	زِی	ظِی	عِی	ثِی
طِی	حِی	فِی	نِی	ذِی	لِی	دِی	جِی

Alıştırma 2: Aşağıdaki «harekesiz ye» (medd-i ye) taşıyan kelimeleri okuyunuz:

Bitişik	Küçük Harflerle	Büyük Harflerle
يَتِيمَ ←	يَدْتِيَمَ ←	ي تِي مَ
عِبَادِي ←	عِدْبَا دِي ←	ع بَا دِي
حَدِيدُ ←	حَادِي دُ ←	ح دِي دُ
عَمَلِي ←	عَمَدِلِي ←	ع م لِي
صَلَاتِي ←	صَدْلَا تِي ←	ص لَاتِي
مَجِيدُ ←	مَجِي دُ ←	م جِي دُ
نَوَاصِي ←	نَدَوَا صِي ←	ن وَا صِي
يُصِيبُ ←	يُصِي بُّ ←	يُ صِي بُّ
مَصِيرُ ←	مَدَصِي رُ ←	م صِي رُ
عَظِيمُ ←	عَدْظِي مُمُ ←	ع ظِي مُمُ
لِسَانِي ←	لِسَا نِي ←	لِ سَا نِي
يُنَادِي ←	يُنَا دِي ←	يُ نَا دِي

Alıştırma 3: Bu kelimeleri okuyunuz:

نُضِيعُ	كَرِيمُ	أَعِيدُ	مُلَاقِي
عَمَلِي	مِيعَادُ	الهِى	اِيْلَافِ
أَبَابِيلَ	مَصِيرُ	سِينِينَ	ظَالِمِي
رَاحِمِينَ	ءَالِهَتِي	صَادِقِينَ	وَسِيلَةَ
سَيُصِيبُ	مَدِينَةَ	فَطْرَنِي	شَيَاطِينُ
بِمَصَابِيحَ	رِسَالَاتِي	خَالِدِينَ	أَبَارِيقَ
بِرِسَالَاتِي	بِخَارَجِينَ	أَفْعِينَا	مَعِيشَتَهَا
عَمَلِي	سَمِيعُ	يُرِيدُ	يَضِيقُ
لَاعِبِينَ	جَحِيمَ	خَاسِرِينَ	قَاعِدِينَ

Ev Ödevi

- 1- Yukarıdaki tablodaki son iki satırdaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak bir satır yazınız.
- 2- Sayfa 16'dan 29'a kadar okuyunuz.

7. Ders

Harekesiz Vev (Medd-i Vev): و —

“Harekesiz vev” (medd-i vev) uzun ses işaretlerinden biridir; kendisi okunmaz, kendisinden önceki zammeli (ötreli) harfi biraz uzatarak “u” sesiyle okutur.

ءو	بو	تو	ثو	جو	حو	خو
دو	ذو	رو	زو	سو	شو	صو
ضو	طو	ظو	عو	غو	فو	قو
كو	لو	مو	نو	وو	هو	يو

Alıştırma 1: Aşağıdaki harfleri tek tek okuyunuz.

ظو	رو	كو	بو	هو	سو	مو
صو	تو	فو	حو	يو	وو	خو
ثو	عو	ضو	نو	او	سو	رو
جو	بو	غو	خو	مو	زو	ظو
يو	هو	فو	ذو	طو	لو	دو

Alıştırma 2: Aşağıdaki uzatma işareti (harekesiz vev) taşıyan kelimeleri okuyunuz:

Bitişik	Küçük Harflerle	Büyük Harflerle
صُدُورٌ	صُ+دُو+رُ	صُ دُورٌ
يَكُونُ	يَ+كُو+نُ	يَ كُونُ
بُطُونٌ	بُ+طُو+نٌ	بُ طُونٌ
قُلُوبٌ	قُ+لُو+بٌ	قُ لُوبٌ
يَقُولُ	يَ+قُو+لُ	يَ قُولُ
نُجُومٌ	نُ+جُو+مٌ	نُ جُومٌ
يُوعَظُ	يُ+عَ+ظُ	يُوعَظُ
فُسُوقٌ	فُ+سُو+قٌ	فُ سُوقٌ
قُرُونٌ	قُ+رُو+نٌ	قُ رُونٌ
فَقُولَا	فَ+قُو+لَا	فَ قُولَا
يُوحِي	يُ+وَحِي	يُوحِي
تَقُومُ	تَ+قُو+مُ	تَ قُومُ

Alıştırma 3: Bu kelimeleri hecelere ayırarak okuyunuz:

قَارُونَ	خُدُوهُ	ءَاتُونِي	أَقُومَ
وَجُوهُ	يَمُوتُ	كُنُوزُ	ظُهُورُ
أَجُورَ	ذُنُوبَ	تَقُولَ	تَكُونُ
رَسُولُ	يَصُومُ	تَمُورُ	ثَمُودَ
كَالْحُونِ	سَامِدُونَ	وَقُودَهَا	يُوحُونَ
ظَالِمُونَ	يَمُوتُونَ	تُوَعِدُونَ	يَتُوبُونَ
أَطِيعُونِي	كَاذِبُونَ	ذَبْحُوهَا	يُرِيدُونَ
يَتَخَافَتُونَ	لَا يَذُوقُونَ	مُتَنَافِسُونَ	يَتَلَاوَمُونَ
أُذِينَا	تَلُومُونِي	تُدِيرُونَهَا	يُجَاوِرُونَكَ
شَيَاطِينَ	يَتَسَاءَلُونَ	قُلُوبِكَمَا	مُوقِنِينَ

Ev Ödevi

- 1- Yukarıdaki tablodaki son iki satırdaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak bir satır yazınız.
- 2- Sayfa 19'dan 33'e kadar okuyunuz.

ÖĞRENDİKLERİMİZ

Kur'ân-ı Kerim'in kolay okunabilmesi için hareke ve ses işaretlerinden yararlanır. Bu işaretlerin üçü kısa, üçü ise uzun seslerdir. Uzun sesler kısa seslerin iki katıdır.

No	Hareke	Ses	Arapça İsmi	Türkçe İsmi
1-	اَ	Uzun «e, a»	Medd-i Elif	Harekesiz Elif
2-	يَ	Uzun «i»	Medd-i Ye	Harekesiz Ye
3-	وَ	Uzun «u»	Medd-i Vev	Harekesiz Vev

Alıştırma 5: Harfleri med harfleri yani uzun ses işaretleri olan medd-i elif, medd-i ye ve medd-i vev ile birlikte okuyunuz.

ءَا اِيْ اُوْ	تَا تِيْ تُوْ	بَا بِيْ بُوْ	ثَا ثِيْ ثُوْ
جَا جِيْ جُوْ	حَا حِيْ حُوْ	خَا خِيْ خُوْ	دَا دِيْ دُوْ
ذَا ذِيْ ذُوْ	رَا رِيْ رُوْ	زَا زِيْ زُوْ	سَا سِيْ سُوْ
شَا شِيْ شُوْ	صَا صِيْ صُوْ	ضَا ضِيْ ضُوْ	طَا طِيْ طُوْ
ظَا ظِيْ ظُوْ	عَا عِيْ عُوْ	غَا غِيْ غُوْ	فَا فِيْ فُوْ
قَا قِيْ قُوْ	كَا كِيْ كُوْ	لَا لِيْ لُوْ	مَا مِيْ مُوْ
نَا نِيْ نُوْ	وَا وِيْ وُوْ	هَا هِيْ هُوْ	يَا يِيْ يُوْ

8. Ders

Cezm (Sükûn): —

Harfin üstüne gelen cezm işareti, üzerinde bulunduğu harfi harekesiz okutur. Dolayısıyla kendisinden önceki harekeli harfin yardımıyla okunur. Kısacası cezm işareti iki harfi birbirine bağlar ve bir sesle okutur.

مَنْ	إِنْ	خُذْ	مِنْ	أَنْ
قُمْ	كَمْ	إِذِ	لَنْ	قُلْ
لَمْ	كُنْ	ذَرِّ	ذُقْ	هَلْ
هُمْ	سَلْ	قَدْ	أَمْ	أَوْ
قَبْلَ	زُرْ	كُمْ	هَبْ	عَنْ
بَيْنَ	عَبْدُ	يَوْمَ	كَيْفَ	قَوْمُ
نَحْنُ	زَوْجَ	أُخْتِ	إِبْنِ	بِهِمْ

Alıştırma 1: Aşağıda bir kere hecelere ayrılarak ve bir kere de birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz:

Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak
مِنْكَ	مِنْ+كَ	يَلِدُ	يَلِدُ
يُخْلَقُ	يُخْ+لِقُ	أَعْهَدُ	أَعْ+هَدُ
أَعْبُدُ	أَعْ+بُدُ	تُنذِرُ	تُنْ+ذِرُ
كَيْدَهُمْ	كَيْ+دَ+هُمْ	فَلْيَدْعُ	فَلْ+يَدْعُ
تَنْكُصُونَ	تَنْ+كِ+صُ+وْنَ	أَصْوَاتِكُمْ	أَصْ+وَا+تُ+كُمْ
ءَأَنْذَرْتَهُمْ	ءَأَنْ+ذَرْتَ+هُمْ	أَحْضَرْتَ	أَحْ+ضِرْتَ
نَخْلَقُكُمْ	نَخْ+لِقُكُمْ	يَنْطِقُ	يَنْ+طِقُ
يَلْتَقِطُهُ	يَلْ+تَ+قِطُ+هُ	يَمَسِّنِي	يَمْ+سِّنِي
تَعْلَمُهُمْ	تَعْ+لِمُ+هُمْ	يَعْبُدُونَ	يَعْ+بُدُونَ
بُعِثْتَ	بُعْ+ثِرْتَ	أَعْقَابِكُمْ	أَعْ+قَا+بِكُمْ
مُبْعَدُونَ	مُبْ+عَدُونَ	أَسْقِينَا	أَسْ+قِيْنَا

Alıştırma 2: Bu kelimeleri okuyunuz.

تَقْضَى	أَبْصَرَ	كُنْتُمْ	أَنْتُمْ
سُبْحَانَ	الْيَاكُ	يَكُنْ	قَبْلَ
عِنْدَكَ	فَسَوْفَ	لَكُنْتُ	سَبَقَتْ
أَعْتَدْنَا	فَرَعْتَ	فَرَعُونَ	أَنْزَلَ
يُبْصِرُونَ	خَلَقْنَاهُ	وَجُوهَكُمْ	أَرْجَلَكُمْ
يَهْتَدُونَ	نَذُرَكَ	تَنْطِقُونَ	أَكْرَهْتَنَا
أَمَدَدْنَاكُمْ	يَعْقِلُونَ	مُحْضِرُونَ	صَدْرِكَ

NOT: Elif harfi fetheli, zammeli ve cezmlı olduğunda üstüne küçük hemze harfi konulur: **أُ-أُ-أُ**

Kesreli olduğunda ise altına küçük hemze harfi konulur: **إِ**

إِلَيْهِ	وَأَمْرًا	أَعْبَدَ	أَعْرَضَ
أَرَادَ	أُذُنُ	إِبْرَاهِيمَ	يَأْكُلُ

Ev Ödevi

- 1- Alıştırma 2'nin son iki satırdaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak bir satır yazınız.
- 2- Sayfa 18'den 36'ya kadar okuyunuz.

9. Ders

Şedde: — ^س

Şedde işareti harfin üzerine konur. İki harfi birbirine bağlar ve harfi iki kere okutur.

الِ	↔	إِلَ لَا	أَنَّ	↔	أَنَّ
حَقَّ	↔	حَقَّقَ	رَبَّ	↔	رَبَّ بَ
إِنِّي	↔	إِن نِي	صَلِّ	↔	صَلِّ لِ
ثَمَّ	↔	ثَمَّ مَ	مَدَّ	↔	مَدَّ دَ

Alıştırma 1: Aşağıda bir kere hecelere ayrılarak ve bir kere de birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz.

Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak
أَيْهَا	أَيَّ+يُ+هَا	فَثَمَّ	فَ+ثَمَّ+مَ
جَهَنَّمَ	جَ+هَنَنْدَ+مَ	رَبِّكَ	رَبِّ+بَ+كَ
يَصْعَدُ	يَصَّ+صَعَّ+عَدُ	فَصَلَّنَاهُ	فَصَّ+صَدَّ+نَا+هُ
يَتَفَضَّلُ	يَتَّ+فَضَّ+ضَلَّ	مُقَرَّبِينَ	مُ+قَرَّ+رَ+بِي+نَ

Alıştırma 2: Bu kelimeleri okuyunuz.

مَنَا	إِنَّا	تَقَبَّلْ	أَنْكُمْ
رَبِّكَ	أَيَّانَ	إِنَّا	عَلَى
أَشَدُّ	رَبَّنَا	إِيَّاهُ	فَإِمَّا
يَبْلُغَنَّ	فَبِأَيِّ	رَبِّيَانِي	عَبَدَتَ
يُصِرُّونَ	نَذْهَبَنَّ	يُسِرُّونَ	لَعَلَّكُمْ
فَإِنَّكُمْ	كَذَّبُونَ	تَوَلَّيْتُمْ	رَبِّكُمْ
فَتَنَّاكَ	مُتَّبِعُونَ	رَبِّكُمْ	أَصْلَبِنكُمْ
نَضَّاخَتَانَ	فَوَقَّهَنَّ	ذُرِّيَّتِي	بِمَيْتِينَ
أَدْلَكُمْ	دَمَرْنَاَهُمْ	مُطْلِعُونَ	لَتَمُرُونَ
لَا تَذَرُنَّ	فَحَدَّثَ	نُرَيْنَاكَ	تُكَذِّبَانَ
فَمَتَّعْنَاَهُمْ	يُبَشِّرُ	تُسَبِّحُونَ	زَوْجَانَهُمْ

Ev Ödevi

- 1- Kur'an'ın son iki sayfasını okuyunuz.
- 2- Alıştırma 2'nin son iki satırdaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak bir satır yazınız.
- 3- Sayfa 24'ten 38'e kadar okuyunuz.

10. Ders

Med (Uzatma): —

Bazen uzun ses işaretlerini (medd-i elif, medd-i ye ve medd-i vev) normalden fazla uzatmak gerekebilir. Bu durumda harflerin üzerine med işareti koyulur. Med işareti, üzerinde bulunduğu harfi iki veya üç elif miktarı uzatır; yani 4 veya 6 parmağımızı teker teker açma veyahut kapatma miktarı uzatır.

جَاءَ ← جَاءَ	جَاءَ ← جَاءَ
سَاءَ ← سَاءَ	سَاءَ ← سَاءَ
مَاءَ ← مَاءَ	مَاءَ ← مَاءَ

Alıştırma 1: Aşağıda bir kere hecelere ayrılarak ve bir kere de birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz:

Birlikte	Hecelere Ayırarak	Birlikte	Hecelere Ayırarak
تَبَوَّءَ	تَ+بَوَّ+ءَ	أَنْبَاءُ	أَنْ+بَاءُ
سَرَّاءَ	سَرَّ+رَاءَ	ضَالِّينَ	ضَالَّ+لِيْنِ
لَا أَمْلِكُ	لَا+أَمْلِكُ	أَسْمَاءُ	أَسْدَ+مَاءُ
أَشَدَّاءَ	أَشَدَّ+دَاءَ	يُحَادُّونَ	يُ+حَادَّ+دُونِ

Alıştırma 2: Bu kelimeleri okuyunuz:

جَزَاءٌ	مَاءٌ	فَجَاءَ	دُعَاءٌ
مَا أَنْتُمْ	مَا أَهْلَكْنَا	فِي أَمْرِي	يَشَاءُ
فِي سَوَاءٍ	لِضَالُونَ	مَا جَاءَنَا	جَاءَتْكُمْ
يَدَا أَبِي	أَوْلِيَاءَ	مَا أَعْبُدُ	وَمَا أَنْتَ
شُهَدَاءُ	دِمَاءِكُمْ	وَلَا أَنْتُمْ	تَحَاضُونَ
يَتَسَاءَلُونَ	مَا أَنْزَلْنَا	إِذَا جَاءَ	مُدْهَامَتَانِ
تَهْوَى إِلَيْهِمْ	يُوحَى إِلَيْكَ	فَلَا أَقْسِمُ	فَمَا جَزَاءُ
وَمَا أَهْلَكْنَا	إِنِّي ءَانَسْتُ	قَدْ جَاءَكُمْ	رَبَّنَا أَخْرِنَا
لِرَادِّكَ	لَعَلِّي ءَاتِيكُمْ	بَيْنَهُمَا إِنَّ	إِنِّي ءَاتِيكُمْ

Ev Ödevi

- 1- Kur'an'ın son üç sayfasını okuyunuz.
- 2- Alıştırma 2'nin son iki satırdaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak bir satır yazınız.
- 3- Sayfa 34'ten 40'a kadar okuyunuz.

11. Ders

TENVİN

Tenvin: Cezmli nun harfidir ki Arapça kelimelerin sonunda yer alır. Yazılmaz ama okunur.

Tenvin üç kısımdır: Fethe tenvini, kesre tenvini, zamme tenvini.

Tenvin:			
Fethe Tenvini (İki Üstün)	◌̑	en, an	Harfin üstüne konur
Kesre Tenvini (İki Esre)	◌̑̑	in	Harfin altına konur
Zamme Tenvini (İki Ötre)	◌̑̑̑	un	Harfin üstüne konur

Fethe Tenvini (İki Üstün): (◌̑ = ◌̑ + ◌̑)

Fethe tenvini kelimenin son harfinin üzerine yazılır ve harfe ince harflerde «en» ve kalın harflerde «an» sesi verir. Genelde fethe tenvini ile birlikte harfin sonuna bitişik olarak bir elif (◌̑̑) yazılır, ancak okunmaz.

خَا	حَا	جَا	ثَا	تَا	بَا	ءَا
صَا	شَا	سَا	زَا	رَا	ذَا	دَا
قَا	فَا	غَا	عَا	ظَا	طَا	ضَا
يَا	هَا	وَا	نَا	مَا	لَا	كَا

Alıştırma 1: Aşağıda bir kere hecelere ayrılarak ve bir kere de birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz:

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
رَا + ضِ + يَ + نَ	رَاضِيَةٌ	مَآ + نَ	مَاءٌ
مَوْءِ + ظَ + نَ	مَوْعِظَةٌ	جَ + زَا + نَ	جَزَاءٌ
تَذْ + كِ + رَ + نَ	تَذْكَرَةٌ	بُ + كَا + نَ	بُكَاءٌ

Uyarı: Genelde fethi tenvininden sonra harekesi olmayan «elif» (ا) veya «ye» (ي) harfi gelir; bu harfler okunmazlar.

رَسُولًا	شَاهِدًا	سِرَاجًا	قَوْمًا	كِتَابًا
ضَحَى	سُدَى	أَذَى	طُوَى	هُدَى

Alıştırma 2: Bu kelimeleri hecelere ayrılarak okuyunuz:

مَكْرًا	عَصْفًا	لَيْلًا	بَعْضًا
شَاكِرًا	أُمَّةً	شَطَطًا	سُقْفًا
بُكَرَةً	طَوِيلًا	أَنْصَارًا	مُسَوْدًا
حَظًا	حَقًّا	عُذْرًا	غَرَقًا

Ev Ödevi

- 1- Kur'an'ın son dört sayfasını okuyunuz.
- 2- Uyarıda verilen örnek kelimeleri bir bütün ve heceye ayrılarak bir satır yazınız.

12. Ders

Kesre Tenvini (İki Esre): (ِ = ِ + ن)

Kesre tenvini işareti kelimenin son harfinin altına yazılır ve harfe «in» sesi verir.

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ
د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق
ك	ل	م	ن	و	هـ	ي

Aşağıdaki kelimelerin okunuş şekli karşılıklarına yazılmıştır. Bu kelimeleri hecelere ayırarak okuyunuz:

Okunuşu	Yazılışı	Okunuşu	Yazılışı
حَا + سِدِّ + دِنِّ	حَاسِدٍ	كِتَابٍ + تَابِ	كِتَابٍ
كَآ + ذِ + بِنِّ	كَآذِبٍ	سُرُّ + رِنِّ	سُرُّرٍ
صَبِّ + رِنِّ	صَبْرٍ	ءَا + يَا + تِنِّ	ءَايَاتٍ
جَا + وَا + بِنِّ	جَوَابٍ	لُ + مَ + زَا + تِنِّ	لُْمَزَاتٍ

Zamme Tenvini (iki Ötre): (— — = — + ن̣)

Zamme tenvini kelimenin son harfinin üstüne yazılır ve harfe “un” sesi verir.

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ
د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق
ك	ل	م	ن	و	ه	ى

Zamme tenvinini (iki ötreyi) daha iyi tanımanız için aşağıdaki kelimelerin okunuşu karşılıklarına yazılmıştır.

Okunuşu	Yazılışı	Okunuşu	Yazılışı
سُدْر + رُنْ	سُرْر	ذِكْر + رُنْ	ذِكْر
رِضْ + وَا + نُنْ	رِضْوَان	حَا + سِدْ + نُنْ	حَاسِد
فَعَّ + عَا + لُنْ	فَعَّال	مَا + لِ + كُنْ	مَالِك
غِشَا + وَا + نُنْ	غِشَاوَة	سَا + كِ + نُنْ	سَاكِن

Alıştırma: Bu kelimeleri okuyunuz:

عَدْلٌ	خَيْرًا	خُضْرٌ	أَجَلٌ	نُوحٌ
بُكُمْ	سُلْطَانًا	جَنَّةٌ	مُرِيبٌ	عُمَى
نَفَرٌ	عَجَلٌ	مُحْسِنٌ	عَلِمًا	أَسْمَاءٌ
مَارِدٌ	فَاعِلٌ	نَفْسٌ	غُصَّةٌ	غَفُورًا
نُسْكٌ	قِنْوَانٌ	رَحْمَةٌ	وَاصِبٌ	أَنْهَارًا
مُبَارَكَةٌ	تَذَكُّرَةٌ	زَيْتُونَةٌ	مَوْعِظَةٌ	بِجَهَالَةٍ
قِيَمَةٌ	رَسُولًا	أَجْنَةٌ	مَشْكُورًا	شَجَرَةً
دَرَجَاتٌ	قَرِيَّةٌ	عَلِمًا	مُبِينٌ	اسْتَبْرَقٌ
قُرَّانٌ	مُسْتَقِيمًا	مَعْلُومٌ	ثِيَابٌ	سُنْدُسٌ
مُنْفَطِرٌ	صَخْرَةً	رَسُولٌ	رَحْمَةٌ	صِرَاطًا

Ev Ödevi

- 1- Kur'an'ın son dört sayfasını okuyunuz.
- 2- Uyarıda verilen örnek kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak bir satır yazınız.
- 3- Sayfa 37'den 45'e kadar okuyunuz.

13. Ders

OKUNMAYAN HARFLER (1)

Arapça'da bazı harfler yazılır, ama okunmaz. Bu harfler, okunan harflerle karıştırılmaması için harekesiz ve işaretli olarak yazılırlar.

Okunmayan harfler: “Veli” (وَالِي) kelimesinde özetlenen **vev** (و), **elif** (ا) , **lem** (ل) ve **ye** (ي) harfleridir. Bunlar için iki durum söz konusudur: 1- Asla okunmayan durumlar. 2- Bazen okunan, bazen okunmayan durumlar.

Asla Okunmayan Durumlar:

1- Hemze Harfinin Kürsü ve Desteği:

«Elif», «vev» ve «ye» harfleri, hemze için destek ve kürsü olurlarsa (أ - و - ي) asla okunmazlar, sadece hemze (ء) okunur.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
فء+ا+د	← فَوَادُ	سء+ء+ل	← سَأَلُ
مء+م+نن	← مُؤْمِنٌ	يُبء+د+ء	← يُبْدِي
بء+ر+ء	← بَارِي	مء+ص+د+ء+ن	← مُؤَصِّدَةٌ
تء+ب+و+ء	← تَبَوُّوْ	مآء+ها	← مَأْوَاهَا

Not: «Ye» harfi, kelimenin ortasında hemze için destek ve kürsü olursa ye harfinin noktası konmaz. Örneğin حِينِيذِ

2- Harekesiz Elifin (Medd-i Elif) Kürsü ve Desteği:

«Vev» ve «ye» harfleri, medd-i elif (اِ) için destek, kürsü olurlarsa asla okunmazlar: (وِ - يِ)

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
اِسْتَعَلَى	اِسْتَعَلَى	صَلَاةً	صَلَاةً
اِسْتَعَلَى	اِسْتَعَلَى	صَلَاةً	صَلَاةً
تَلِيهَا	تَلِيهَا	مُوسَى	مُوسَى
تَلِيهَا	تَلِيهَا	مُوسَى	مُوسَى

3- Cem veya Ziyet Elifi

Üzerinde yuvarlak işaret bulunan elif okunmaz.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
تَعَثُوا	تَعَثُوا	نَصَرُوا	نَصَرُوا
تَعَثُوا	تَعَثُوا	نَصَرُوا	نَصَرُوا
قُولُوا	قُولُوا	جَاءُوا	جَاءُوا
قُولُوا	قُولُوا	جَاءُوا	جَاءُوا

4- Medd-i Vev:

Medd-i vev (وِ) üzerinde yuvarlak işaret olursa okunmaz.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
أُولُوا	أُولُوا	أُولَى	أُولَى
أُولُوا	أُولُوا	أُولَى	أُولَى
أُولَاتِ	أُولَاتِ	أُولَاءِ	أُولَاءِ
أُولَاتِ	أُولَاتِ	أُولَاءِ	أُولَاءِ
سَأُرِيكُمْ	سَأُرِيكُمْ	أُولَئِكَ	أُولَئِكَ
سَأُرِيكُمْ	سَأُرِيكُمْ	أُولَئِكَ	أُولَئِكَ

Alıştırma: Okunmayan harflerin türünü belirleyiniz:

زَكَوَةٌ	يُؤْفَكُ	نَجْوَةٌ	تُؤْتِي
طَغَوًا	غَدَوَةٌ	أَمْرِي	أَمْرَتُ
مِشْكَوَةٌ	عَمِلُوا	فَهَدَى	يَسْتَهْزِئُ
مُؤْمِنُونَ	حَدَّائِقَ	يُقِيمُوا	حِينَئِذٍ
أُولَاتٍ	كَفَرُوا	تُؤَثِّرُونَ	ءَابَاءَنَا
ضَحَى	حَيَوَةٌ	هَدَيْنِ	يُنْشِئُ
نَرِيكَ	يَغْلِبُوا	سُكَارِي	يَتَزَكَّى
جَزَاءَكُمْ	دَسَّيْهَا	فَارِيَهُ	يُؤَاخِذُ
أَوْلَائِكَ	مَنْوَةٌ	جَابُوا	يَغْشِيهَا
غَشَى	ذَائِقَةٌ	أُولَى	يُسْرَى

Ev Ödevi

- 1- Kur'an'ın son altı sayfasını okuyunuz.
- 2- Alıştırmanın 3. ve 4. satırlarındaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak kurallarıyla yazınız.
- 3- Sayfa 39'dan 48'e kadar okuyunuz.

14. Ders

OKUNMAYAN HARFLER (2)

Önceki derste sürekli okunmayan harfleri öğrendik. Şimdi ise bazen okunmayan harflerle tanışacağız:

Bazen Okunan Bazen Okunmayan Durumlar:

1- Hemze-i Vasl (Vasl Hemzesi)

Hemze-i vasl, üstüne sad harfi konulan elif'tir (İ).

Bu harf (İ) kendinden önceki harfle birleşirse okunmaz.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
وَأَصْبِرْ	وَاصْبِرْ	وَأَلَّذِينَ	وَأَلَّذِينَ
فَأَسْتَمْسِكْ	فَأَسْتَمْسِكْ	وَأَخْفِضْ	وَأَخْفِضْ

Alıştırma: Bu kelimeleri okuyunuz:

فَأَقْطَعُوا	كَأَلْقَصْرِ	فَأَتَّقُوا	بِالْآخِرَةِ
وَأَدْعُوا	فَارْغَبْ	فَاعْبُدْنِي	وَأَشْرَبُوا
فَالْيَوْمَ	وَأَحْلَلْ	مِنَ الْعَذَابِ	وَأَجْعَلْنَا
كَالْجَوَابِ	مِنَ الْجَبَلِ	وَالْوَالِدِينَ	عِلْمَ الْيَقِينِ
مَالِكِ الْمَلِكِ	وَأَسْمَعُوا	رَبُّكُمْ أَلَعَلِّي	فَاتَّبِعُوهُ

2- Med Harfleri Hemze-i Vasl İle Bitiştirildiğinde

Kelimenin sonunda yer alan med harfi başka bir kelimenin başında gelen hemze-i vasl (أ) ile bitiştirildiğinde med harfi kısa sese dönüşür ve okunmaz.

ـُ ← وُأُ	ـِ ← يِأِ	ـِ ← اِأِ
-----------	-----------	-----------

Okunur	Bitiştirilir	Yazılır
وَأَذَلَّجِبَالُ	وَإِذَ الْجِبَالُ	وَإِذَا الْجِبَالُ
فَلَمَدِينَةٍ	فِ الْمَدِينَةِ	فِي الْمَدِينَةِ
ذُلْعَرْشِ	ذُ الْعَرْشِ	ذُو الْعَرْشِ

Alıştırma: Yukarıdaki kuralı dikkate alarak şu kelimeleri okuyunuz:

وَقُولُوا أَنْظِرْنَا	نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ	سَيَجَنَّبُهَا الْأَتَقَى
ءَامِنُوا أَجْتَنِبُوا	فَمَا اسْتَطَاعُوا	أَوْتُوا الْكِتَابَ
ذِي أَنْتِقَامٍ	عَلَيْهَا الْمَوْتِ	ذُرُوا الْبَيْعِ
قَالَهَا الَّذِينَ	إِنَّمَا الْأَمْرُ	أَوْرَثْنَا الْأَرْضِ
أَمْتَنَا أَثْنَتَيْنِ	أَنَّهِنَّ اسْتَحَقَّ	تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ

3- Elif-Lem Takısındaki Lem

Üzerinde hareke bulunmayan "el" (أَل) takısındaki lem (ل) okunmaz, lem harfinden sonraki harf şeddeli okunur:

Okunur	Yazılır
مِ + نَسَّ + سَدَ + مَأَ + ءِ	مِنَ السَّمَاءِ
خِ + لَ + لَدُ + دِ + يَ + رِ	خِلَالَ الدِّيَارِ
وَ + لَضَ + ضَالَ + لِي + نَ	وَلَا الضَّالِّينَ

Alıştırma: Bu kelimeleri okuyunuz:

الذِّكْرُ	الدِّينُ	الْثَّمَنُ	الْتُّرَابُ
الْشِّتَاءُ	الْسَّلَامُ	الزَّبْدُ	الرَّعْدُ
الظَّالِمُ	الطَّالِبُ	الضَّلَالُ	الصُّلْحُ
الطَّيِّبُ	السَّوَاءُ	النَّمْلُ	اللَّيْلُ

Ev Ödevi

- 1- Kur'an'ın son yedi sayfasını okuyunuz.
- 2- Bu dersteki alıştırmaların 1. satırlarındaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak kurallarıyla yazınız.
- 3- Sayfa 41'dan 51'e kadar okuyunuz.

15. Ders

İŞBÂ

İşbâ: Kısa sesi okurken uzun sese çevirmeye denir.

Kur'an-ı Kerim'de kısa ses işaretiyle yazılan bazı kelimeler uzun sesle okunurlar.

1- Harekesi kesre olan "he" (ه هـ) harfinden sonra şu ye (ے) işareti gelirse kesre iki hareke uzatılarak «إِ» (يَ) sesine dönüşür.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
رَبِّهِ	↔ رِبِّهٖ	بِهِ	↔ بِهٖ
مِثْلِهِ	↔ مِثْلَهٗ	قَوْمِهِ	↔ قَوْمَهٗ
رَسُولِهِ	↔ رَسُولَهٗ	نَفْسِهِ	↔ نَفْسَهٗ

Alıştırma: Bu kelimeleri okuyunuz:

مِنْ دُونِهِ	بِمِثْلِهِ	لِقَوْمِهِ	عِبَادِهِ
لِكَلِمَاتِهِ	مِثْلَاقِهِ	عَنْ ضَيْفِهِ	فِي بَطْنِهِ
يَمِينِهِ	فِي قَلْبِهِ	مِنْ عِلْمِهِ	صَاحِبَتِهِ

2- Harekesi zamme olan "he" (ه هـ) harfinden sonra küçük bir vev (و) harfi gelirse zamme iki hareke uzatılarak «ؤ» (وُ) sesine dönüşür.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
رَبَّهُ	← رَبَّهُ	لَهُ	← لَهُ
يَرَهُ	← يَرَهُ	عَبْدَهُ	← عَبْدَهُ
رَسُولُهُ	← رَسُولُهُ	أَمْرُهُ	← أَمْرُهُ

Alıştırma: Kur'an-ı Kerim'de, işba işaretleri (و - ے) bulunan bu kelimeleri okuyunuz:

يَعُوذُهُ	دَاوُدَ	مَوْءِدَةٌ	وَدْرِي
أَمْرِهِ	بِعِبَادِهِ	لِتَسْتَوُوا	غَاوُونَ
رَحْمَتِهِ	وَرَأْيِهِ	فَضْلِهِ	سَبِيلُهُ
سَنَسِمُهُ	يَكْفُلُهُ	كِتَابَهُ	لِنُرْيِهِ
يَحْسِبُهُ	بَعْضُهُ	قَوْمَهُ	أَنَّهُ
تَأْخُذُهُ	عَلَمَهُ	أَخْلَدَهُ	مَعَهُ

Ev Ödevi

- 1- Kur'an'ın son sekiz sayfasını okuyunuz.
- 2- Bu dersteki alıştırmaların 1. ve 2. satırlarındaki kelimeleri bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.
- 3- Sayfa 46'dan 53'e kadar okuyunuz.

16. Ders

MUKATTAA HARFLERİ

Mukatta harfleri: Kur'an-ı Kerim'in bazı surelerinin başında harekesiz bir veya birkaç bitişik harf yer alır. Bu harfler kendi Arapça isimleriyle okunurlar. Arapça harflerin isimlerini bilen birisi rahat bir şekilde mukatta harflerini okuyabilir. Bu amaçla ilk önce harflerin isimlerini gözden geçiriyoruz:

Okunuşu	Yazılışı	Okunuşu	Yazılışı	Okunuşu	Yazılışı
قَافَ	ق	زَا	ز	أَلْفَ	ا
كَافَ	ك	سَيْنَ	س	بَا	ب
لَامَ	ل	شَيْنَ	ش	تَا	ت
مِيمَ	م	صَادَ	ص	ثَا	ث
نُونَ	ن	ضَادَ	ض	جِيمَ	ج
وَاوَ	و	طَا	ط	حَا	ح
هَآ	ه	ظَا	ظ	خَا	خ
يَا	ى	عَيْنَ	ع	دَالَ	د
		غَيْنَ	غ	ذَالَ	ذ
		فَا	ف	رَا	ر

Kur'an-ı Kerim'deki 114 surenin 29'u mukatta harfleriyle başlar. Bu harfler üzerinde hareke bulunmaz. Üzerinde med işareti olanlar (-)ise uzatılarak okunur.

Okunuşu	Yazılışı	Okunuşu	Yazılışı
نُونٌ	↔ نَ	قَافٌ	↔ قَ
يَا، سَيِّئٌ	↔ يَسَ	صَادٌ	↔ صَ
حَا، مَيِّمٌ	↔ حَمَ	طَا، هَا	↔ طَهَ
رَا، اَلْفٌ، لَامٌ، رَا	↔ الرَّ	طَا، سَيِّئٌ	↔ طَسَ
		اَلْفٌ، لَامٌ، مَيِّمٌ	↔ اَلْمَ
		اَلْفٌ، لَامٌ، مَيِّمٌ، رَا	↔ اَلْمَرَ
		اَلْفٌ، لَامٌ، مَيِّمٌ، صَادٌ	↔ اَلْمَصَ
		حَا، مَيِّمٌ، عَيِّنٌ، سَيِّئٌ، قَافٌ	↔ حَمَ عَسَقَ
		كَافٌ، هَا، يَا، عَيِّنٌ، صَادٌ	↔ كَهَيَّعَصَ

Ev Ödevi

- 1- Kur'an'ın son dokuz sayfasını okuyunuz.
- 2- Arapça harflerin yazılışını ve okunuşunu birer satır yazınız.
- 3- Sayfa 46'dan 55'e kadar okuyunuz.

17. Ders

VAKF (DURMA) KURALLARI

Kur'an okunduğu sırada, nefes almak veya kıraat tarzını değiştirmek amacıyla durulur. Nefes almak için ayetlerin ortasında veya sonunda yapılan duraklamalara **vakf** denir.

Vakıf belli kurallara göre yapılır. Bu kurallar şunlardan ibarettir:

1- Sukûna (Cezme) Dönüşüm:

Kelimenin sonunda fetha, kesre, zamme veya zamme tenvini ve kesre tenvini (ُ ِ ِ) olursa, vakfederken sukûna dönüşür.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
رَبِّ الْعَالَمِينَ	رَبِّ الْعَالَمِينَ	رَبِّ الْعَالَمِينَ	رَبِّ الْعَالَمِينَ
يَوْمِ الدِّينِ	يَوْمِ الدِّينِ	يَوْمِ الدِّينِ	يَوْمِ الدِّينِ
نَذِيرٌ مُّبِينٌ	نَذِيرٌ مُّبِينٌ	نَذِيرٌ مُّبِينٌ	نَذِيرٌ مُّبِينٌ

2- Harfe Dönüşüm:

Bu tür vakıfta vakfederken kelimenin sonunda yer alan harf, başka bir harfe dönüşür. Bu vakıf iki kısma ayrılır:

a) Kelimenin sonunda fetha tenvini (ُ) olursa, vakfederken tenvin medd-i elife dönüşür.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
هُدًى	هُدًى	فِدَاءٌ	فِدَاءٌ
مُنْتَصِرًا	مُنْتَصِرًا	طَوًى	طَوًى

b) Kelimenin sonunda yuvarlak te (ة - ة) harfi olursa, vakfederken harekesine bakılmaksızın sâkin "he" harfine (ه - هـ) dönüşür.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ	مَا الْحَاقَّةُ	وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ	مَا الْحَاقَّةُ
دَكَّةً وَاحِدَةً	بِأَيْدِي سَفَرَةٍ	دَكَّةً وَاحِدَةً	بِأَيْدِي سَفَرَةٍ

3- Değişime Sebep Olmayan Vakf:

Kelimenin sonu sâkin olursa veya kelimenin sonunda med harflerinden biri olursa, vakfederken kelimenin sonunda herhangi bir değişiklik meydana gelmez.

فَمَّ فَأَنْذِرْ	وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ	فَأَنْطَلِقَا	فَأَخْلَقْتُمْ مَوْعِدِي
فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ	كُلُوا وَأَشْرَبُوا	وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ	

Alıştırma: Vakf kurallarını aşağıdaki kelimelerde uygulayınız:

مَمْدُودًا	أَصْلَوَةَ	مَوئِلاً	وَلَا تُسْرِفُوا	خَاوِيَةً
وَالضُّحَىٰ	إِنْسِيًّا	أَصْبِرُوا	فَمَّ	مَوْعِدِي
عِبَادِي	فَاصْبِرْ	ثِيَابِكَ	الْمُبِينُ	فَأَنْذِرْ
نَخْلٍ	وَاللَّيْلِ	الْبَلَاغُ	هَوَاءَ	وَصَابِرُوا
تَذَكُّرَةً	كَرِيمٍ	نَعْبُدُ	حَكِيمًا	يَعْلَمُونَ

18. Ders

VAKF İŞARETLERİ

Kur'an-ı Kerim'i okurken doğru vakfetmemiz için kelimelerin üzerine bir takım işaretler konulur. Bunların en önemlisi şunlardır:

م	Mutlaka durulmalıdır, durulmaz ve vasledilirse cümle- nin manası değişebilir.
لا	Vakf edilmemelidir. Vakfetmek zorunda kalınırsa, geri- den tekrar edip mutlaka vasledilmelidir.
ج	Durmak ve geçmek, her ikisi de câizdir.
قلی	Durmak geçmekten daha iyidir.
صلی	Geçmek durmaktan daha iyidir.
ث ث	Bu üç noktalı işaretin ancak birinde durulur, her ikisin- de durulmaz.

* * *

Şimdi Kur'an ayetlerini hatasız okumak için daha fazla çalış-
malısınız. Kur'an-ı Kerim'i takılmadan rahat bir şekilde okuyabil-
mek için ara vermeden her gün en az yarım saat okuyunuz. Son
cüzden başlayarak Ustad Huseri veya Ustad Minşavi'nin tertil
okumalarından yararlanın.

İÇİNDEKİLER

Ders No	Konu	Kaç Derslik	Sayfa No
	Takdim		5-6
1	Harfler ve İsimleri	4	7-11
2	Hareke ve Ses İşaretleri - Fethe	1	12-15
3	Kesre	1	16-18
4	Zamme	1	19-23
5	Uzun Ses İşaretleri, Medd-i Elif	1	24-26
6	Medd-i Ye	1	27-29
7	Medd-i Vev	1	30-33
8	Cezm (Sükûn)	1	34-36
9	Şedde	1	37-38
10	Med (Uzatma)	1	39-41
11	Tenvin - Fethe Tenvini	1	41-42
12	Kesre Tenvini - Zamme Tenvini	1	43-45
13	Okunmayan Harfler (1)	1	46-48
14	Okunmayan Harfler (2)	1	49-51
15	İşbâ	1	52-53
16	Mukattaa Harfleri	1	54-55
17	Vakf (Durma) Kuralları	1	56-57
18	Vakf İşaretleri	1	58

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ :

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ

Hız. Resulullah (s.a.a):

*Sizin en iyiniz, Kur'ân'ı
öğrenip başkalarına
öğreten kimsedir.*